

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Järvamaa Arenduskeskus

registrikood: 90007098

tänavanimi, maja number: Rüütli 25

linn: Paide linn

maakond: Järva maakond

postisihthumber: 72713

telefon: +372 53497727, +372 3852365

e-posti aadress: arenduskeskus@jarva.ee

veebilehe aadress: <http://jarva.kovtp.ee>

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Tulemiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Netovara muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Raha	12
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksud	13
Lisa 4 Varud	13
Lisa 5 Maksude ettemaksud ja maksuvõlad	14
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	14
Lisa 7 Kasutusrent	15
Lisa 8 Võlad ja ettemaksud	15
Lisa 9 Võlad töövõtjatele	15
Lisa 10 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	16
Lisa 11 Annetused ja toetused	17
Lisa 12 Tulu ettevõtlusest	17
Lisa 13 Jagatud annetused ja toetused	17
Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud	18
Lisa 15 Tööjõukulud	18
Lisa 16 Intressitulud	18
Lisa 17 Seotud osapooled	19
Lisa 18 Sündmused pärast bilansipäeva	20
Aruande allkirjad	21
Vandeauditiitori aruanne	22

TEGEVUSARUANNE

Sihtasutus Järvamaa Arenduskeskus asutati 14. veebruaril 2003. aastal Järvamaa Omavalitsuste Liidu otsusega. Sihtasutus registreeriti Tallinna Linnakohtu registriosakonnas 17. aprillil 2003. Sihtasutuse juhatus on üheliikmeline, nõukogu üheksa liikmeline. Sihtasutuse tegevuse eesmärgiks on toetada regiooni sotsiaalset ja majanduslikku arengut programmide, projektide algatamise, koordineerimise, nõustamise ja juhtimisega ning nendega seonduvate uuringute, arendustöö ja täiendkoolituse koordineerimise ning korraldamisega.

SA Järvamaa Arenduskeskuse missiooniks on aidata kaasa ja leida lahendusi oma klientide ja partnerite ideedele.

MTÜde valdkonnas toimus 2016. aastal 100 nõustamist. Võrreldes eelmise aastaga on nõustamiste arv vähenenud. MTÜ konsultant nõustas 32 projekti ning maakonda aidati nõustamiste toel tuua 42 000 eurot. Konsultant andis oma panuse ka 2 koostööprojekti nõustamisse. Toimus iga-aastane tunnustamisüritus, kus tunnustati 8 inimest/organisatsiooni, kes tegutsevad kodanikuühiskonna valdkonnas.

Ettevõtluse suunal nõustati 2016. aastal 137 klienti 208 korral. Korduvnõustamiste arv ettevõtluse suunal on võrreldes eelmise aastaga tõusnud. 80% arenduskeskuse nõustatavatest klientidest on alustavad ja 20% tegutsevad ettevõtjad. Alustavatest ettevõtjatest 1/3 on kuni 3 aastase tegutsemisperioodiga ja 3/4 potentsiaalsed alustavad ettevõtjad. Nõustamise kestus on keskmiselt 2 tundi. Arengunõustamisi toimus ettevõtlusklientide hulgas 20 kliendiga, kes kõik on jõudnud mediaanpalga maksmise võimekuseni. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse poolt välja antavat starditoetust sai meie maakonnas kaks ettevõtjat. Töötukassa poolt jagavat alustavate ettevõtjate toetust sai 7 ettevõtjat.

2016. aastal olid SA Järvamaa Arenduskeskusel märkimisväärsimateks tegevusteks ja valdkondadeks: **Järvamaa X ettevõtlusnädala ja kodanikuühendustele suunatud Ühisnädala korraldamine novembrikuus, maakonna tööhõivekava tegevuste käivitamine nii noorte ettevõtlikkuse kui ettevõtjate suunal.** Maakondlikud arenduskeskused on kõigis maakondades paiknevad arendusorganisatsioonid, mis pakuvad tasuta nõustamisteenust alustavatele ja tegutsevatele ettevõtetele, kohalikele omavalitsustele, alustavatele ja tegutsevatele mittetulundusühingutele ja sihtasutustele

Järvamaa Arenduskeskuse mõned suuremad ja olulisemad projektid, millega oleme 2016. a. teelenud.

Järvamaa X ettevõtlusnädal keskendub igal aastal ühel novembrikuu nädalal ettevõtlusele, ettevõtjatele ja ettevõtlikkusele. Ettevõtjate töö märkamiseks oleme korraldanud juba kümme aastat ettevõtlusnädalat. Ettevõtlusnädala läbiviimisel tehti koostööd 33 erineva partneriga. Ettevõtlusnädal toimus novembri alguses, mis erineb ajaliselt üleeestilisest ettevõtlusnädalast. Selle aasta ettevõtlusnädal läks korda, sest see oli üks parimaid kui võrrelda ettevõtlusnädala tegevusi kümne aasta lõikes. Sellel nädalal osales üle 6 000 inimese, mis on võrreldes eelmiste aastatega suurenenud. Koostöös partneritega toimus 12 erinevat tegevust (43 üritust) erinevatele sihtgruppidele terve nädala jooksul. Kokkuvõtlikult võib ettevõtlusnädala kohta öelda, et vaatamata inimeste lahkumisele maakonnast on ettevõtlikud inimesed jäänud.

Järvamaa Turismiinfokeskust külastas 2016. aastal 2215 eestimaalast ja 1119 välismaalast ning elektroonilisi päringuid oli 748. Järvamaa turismiasjalistele korraldati 2 ümarlauda, traditsiooniliselt üks kevadel ja teine sügisel ettevõtlusnädala raames. Turismiinfokeskuse eestvedamisel valmis maakonna turismikaart, kultuuri- ja sündmuste kalender ja koordineeriti suurimal siseturismi messil Tourest. Pikaajaliseks traditsiooniks on maakonna uute turismiobjektide/teenuste pakujate külastuse korraldamine kevadel ja sügisel. Turismiinfokeskus koondab maakonna objektide külastusstatistikat ning sellega on võimalik tutvuda Järvamaa Arenduskeskuse koduleheküljel <http://jarva.kovtp.ee/uudised1>

Maakondliku tööhõivekava rakendamine. Tööhõivekava koostamise eesmärgiks oli majandusaktiivsuse sh. tööhõive ja ettevõtlusaktiivsuses kasv väljaspool suurlinna ja nende lähiümbrust. Järvamaa Arenduskeskus koostas maakondliku tööhõivekava, mis keskendub kahele olulisele sihtgrupile ehk noored vanuses 13-18 eluaastat ning alustavad ja tegutsevad ettevõtjad. **Noortele suunatud tegevuste eesmärgiks on Järvamaa noorte ettevõtlikkuse edendamine läbi motiveeriva ja toetava keskkonna loomise ning majandusõppe teadmiste kaudu.** Noorte ettevõtlikkuse programmi tegevustest on osa võtnud 18 üldhariduskooli; koolitatud, inspireeritud ja tegevustes osalenud õpetajaid on kokku 802 ning õpilasi 2 957. Programmi jooksul on külastatud 59 ettevõtet. Haridusprogrammiga "Ettevõtlik kool" on maakonnas liitunud 6 kooli. Ettevõtliku kooli baaskoolituse on läbinud 8 kooli, rakenduskoolituse neli kooli ja standardikoolituse üks kool. Inspiratsiooni koolitusi/seminare on olnud 8 koolis, kus osalejateks on olnud nii lapsed, õpetajad kui ka lapsevanemad. Maakonna koolijuhtidele on korraldatud üks õppereis Ida-Virumaale, kus osales 13 kooli. Õpilafirmade juhendajate koolitusel "Mina, majandus ja ettevõtlus" osales 13 kooli 16 õpetajaga ja "Minifirma, õpilafirma" koolitusel osales 10 kooli 15 õpetajaga. Noorte ettevõtlikkuse programm on käivitunud väga edukalt. **Programmi tegevusi viib ellu täiskohaga töötav maakonna noorte ettevõtlikkuse koordinaator.** Noorte ettevõtlikkuse suuna tegevustega on põhjalikumalt võimalik tutvuda siin <http://jarva.kovtp.ee/piirkondlike-algatuste-tugiprogramm> . **Alustavate ja tegutsevate ettevõtjate tegevuste eesmärgiks on arengupotentsiaali leidmine ning arendamine, mille läbi tõuseb nende võimekus - parimal juhul võimekus maksta suuremat töötasu töötajatele.** Programmi käigus käivitasime mentorklubi, mis toimus neli korda aastas. Mentorklubis osales 26 erinevat ettevõtjat, kellest 9 olid alustavad ettevõtjad. Osalejaid erinevatel üritustel oli kokku 75. Teise tegevusena korraldasime kaks siseriiklikku arengureisi uute kontaktide saamiseks ja koostöökokkulepete sõlmimiseks. Arengureisidel osales 38 erinevat ettevõtjat, kellest 11 olid alustavad ettevõtjad. Osalejaid erinevatel üritustel oli kokku 53. Ettevõtjatele suunatud tegevustega on täpsemalt võimalik tutvuda siin <http://jarva.kovtp.ee/toohoivekava> . **Tööhõivekava rahastab Euroopa Regionaalarengu programm ja Järvamaa Omavalitsuste Liit. Tööhõivekava maksumus perioodil 2015.-2016. aastal oli 104 018 eurot.**

Arvamusfestivali korraldamine Arvamusfestivali näol on tegu läbi aegade kõige tähelepanuväärsema sündmusega maakonna ja samas ka kogu riigi jaoks. Teguts oli viimaste aegade kõige enam meedias kajastatud kodanikualgatusliku sündmusega. Arenduskeskusele tähendas see ühe töökoha lisandumist 2015. aasta alguses, nimelt töötab arenduskeskuses festivali Järvamaa koordinaator.

Maakondlikud Arenduskeskused (MAK) võrgustiku koordinaatoriks on SA Järvamaa Arenduskeskus.

Võrgustiku koordinaatori rolliga on lisandunud Järvamaa arenduskeskusele uusi tegevusi,

milleks on võrgustiku liikmete info ja erialateadmiste vahetuse korraldamine, ühtsete tugiteenuste arendamine, koolitused, tootearendus ning ühisturundus. Eestis on kokku 15 maakondlikku arenduskeskust, kellest on kümne aasta jooksul välja kujunenud kõigis maakondades tegutsevad arendusorganisatsioonid, mis pakuvad riigi, Euroopa Liidu ning kohalike partnerite toetusel info- ja nõustamisteenust ning arendustuge ettevõtjatele, kodanikuühendustele ja kohalikele omavalitsustele. Lisaks pakuvad arenduskeskused maakondlikul tasandil investorteenindust ja tegutsevad aktiivselt noorte ettevõtlikkuse arendamise valdkonnas.

2016. aastal olid arenduskeskuse partneriteks Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus 198 296 euro ulatuses, Järvamaa Omavalitsuste Liit 39 981 euro ulatuses, Kodanikuühiskonna Sihtkapital 29 163 euro ulatuses.

Nõukogu esimehele maksti 2016. aastal ühekordset tasu 500 eurot. Nõukogu teistele liikmetele tasu ja hüvitisi ei ole makstud ning soodustusi ei ole tehtud.

Katrin Puusepp

Juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	22 473	27 490	2
Nõuded ja ettemaksud	45 315	37 533	3
Varud	3 809	53	
Kokku käibevarad	71 597	65 076	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	0	13 383	6
Kokku põhivarad	0	13 383	
Kokku varad	71 597	78 459	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	13 956	26 140	8
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	14 002	
Kokku lühiajalised kohustised	13 956	40 142	
Kokku kohustised	13 956	40 142	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	13 967	13 967	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	24 350	44 934	
Aruandeaasta tulem	19 324	-20 584	
Kokku netovara	57 641	38 317	
Kokku kohustised ja netovara	71 597	78 459	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	316 351	360 672	11
Tulu ettevõtlusest	26 906	19 999	12
Kokku tulud	343 257	380 671	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-39 150	-45 842	
Jagatud annetused ja toetused	0	-97 438	13
Mitmesugused tegevuskulud	-97 249	-53 873	14
Tööjõukulud	-174 154	-178 542	15
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-13 383	-25 565	
Kokku kulud	-323 936	-401 260	
Põhitegevuse tulem	19 321	-20 589	
Intressitulud	3	5	
Aruandeaasta tulem	19 324	-20 584	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud annetused ja toetused	290 923	348 824
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	23 418	13 511
Muud põhitegevuse tulude laekumised	0	6 980
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	0	-97 438
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-134 929	-29 022
Väljamaksed töötajatele	-173 705	-174 196
Muud rahavood põhitegevusest	-10 727	-70 607
Kokku rahavood põhitegevusest	-5 020	-1 948
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud intressid	3	5
Kokku rahavood investeerimistegevusest	3	5
Kokku rahavood	-5 017	-1 943
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	27 490	29 433
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-5 017	-1 943
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	22 473	27 490

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2014	13 967	44 934	58 901
Aruandeaasta tulem		-20 584	-20 584
31.12.2015	13 967	24 350	38 317
Aruandeaasta tulem		19 324	19 324
31.12.2016	13 967	43 674	57 641

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Järvamaa Arenduskeskuse 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

SA Järvamaa Arenduskeskuse tulude-kulude aruanne on koostatud Raamatupidamise toimkonna juhendis nr. 14 toodud sihtasutuste ja mittetulundusühingutele soovitatava tulude-kulude aruande alusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Alates 01.01.2005 kohaldatakse sihtasutusele Riigiraamatupidamise üldeeskirja. Sellest tulenevalt esitatakse Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteemi raamatupidamise saldoandmike vastavuses Üldeeskirjas sätestatud arvestuspõhimõtetega.

Aruanne on koostatud lähtudes põhimõttest, et sihtasutus on jätkuvalt tegutsev.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid otsemeetodil.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse igapäevase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga ostja kohta eraldi. Nõuded, mille kohta on teada, et nad on lootusetud, on bilansist välja kantud.

Muud nõuded

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Varud

Varude all on kajastatud Järvamaa Turismiinfokeskuse müügiks ostetud kaubad.

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Olulisuse printsibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 5 000 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5 000 eurot

Materiaalse põhivara objekti spetsiifika tõttu võib selle kasulik eluiga erineda muu sarnase grupi omast. Sellisel juhul vaadatakse seda eraldiseisvana ning määratakse talle sobiv amortisatsiooniperiood.

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle arenduskeskusele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rentniku poolt kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustised ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksamisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

Sihtfinantseeritud kulud kajastuvad tulemiaruaandes kuludes. Sihtfinantseerimisega soetatud põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses ja amortiseeritakse kulusse kasuliku eluea jooksul.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Saadud toetuste arvestusel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- Mittesihotstarbelisi toetusi kajastatakse tuluna hetkel, mil nende laekumine on praktiliselt kindel
- Sihotstarbelisi toetusi kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks toetused on mõeldud.

Toetust mis on mõeldud kasutamiseks teatud kindlas valdkonnas, kuid ei ole otseselt seotud ühegi konkreetse projekti finantseerimisega (Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt saadud baas- ja lisafinantseerimine), ei loeta sihotstarbeliseks annetuseks. Selliseid toetuseid kajastatakse tuluna hetkel, mil nende laekumine on praktiliselt kindel.

Kulud

Kulusid kajastatakse samas perioodis, kui kajastatakse nendega seotud tulusid.

Juhul kui teatud kuluga seotud tulud ei ole otseselt identifitseeritavad, kasutatakse kulude kajastamiseks ligikaudseid meetodeid.

Kulutused, mis tõenäoliselt ei genereeri tulusid, kajastatakse kuluna nende toimumise hetkel.

Seotud osapooled

Sihtasutus käsitleb seotud osapooltena isikuid, kellel on kontroll teise osapoole üle või kes omavad olulist mõju teise osapoole äriiliste otsustele.

Seotud osapooled on sihtasutuse nõukogu ja juhatuse liikmed ning nende isikute lähedased. Lisaks loetakse seotud osapoolteks asutusi ja ettevõtteid, kus eelnevalt nimetatud isikutel on oluline mõju.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva 31. detsember 2016 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikus, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Raha pangakontodel	22 425	27 039
Sularaha kassas	48	451
Kokku raha	22 473	27 490

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	3 510	3 510	
Ostjatelt laekumata arved	3 510	3 510	
Ettemaksed	2 750	2 750	
Tulevaste perioodide kulud	2 750	2 750	
Makstud deposiittagatised	100	100	
Laekumata sihtfinantseerimine	38 955	38 955	10
Kokku nõuded ja ettemaksed	45 315	45 315	
	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	5 344	5 344	
Ostjatelt laekumata arved	5 727	5 727	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-383	-383	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	732	732	5
Ettemaksed	3 142	3 142	
Tulevaste perioodide kulud	3 142	3 142	
Makstud deposiittagatised	100	100	
Laekumata sihtfinantseerimine	28 215	28 215	10
Kokku nõuded ja ettemaksed	37 533	37 533	

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Müügiks ostetud kaubad	3 809	53
Kokku varud	3 809	53

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	0	1 671	0	3 649
Sotsiaalmaks	0	3 319	0	6 740
Kohustuslik kogumispension	0	202	0	494
Töötuskindlustusmaksed	0	216	0	444
Ettemaksukonto jääk	0		732	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	5 408	732	11 327

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Ehitised	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2014			
Soetusmaksumus	109 694	27 322	137 016
Akumuleeritud kulum	-77 091	-20 977	-98 068
Jääkmaksumus	32 603	6 345	38 948
Amortisatsioonikulu	-21 939	-3 626	-25 565
31.12.2015			
Soetusmaksumus	109 694	27 322	137 016
Akumuleeritud kulum	-99 030	-24 603	-123 633
Jääkmaksumus	10 664	2 719	13 383
Amortisatsioonikulu	-10 664	-2 719	-13 383
31.12.2016			
Soetusmaksumus	109 694	27 322	137 016
Akumuleeritud kulum	-109 694	-27 322	-137 016
Jääkmaksumus	0	0	0

Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2016	2015
Kasutusrendikulu	645	854
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2016	31.12.2015
12 kuu jooksul	13	645

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	6 227	6 227	
Võlad töövõtjatele	724	724	9
Maksuvõlad	5 408	5 408	
Saadud ettemaksed	1 597	1 597	
Tulevaste perioodide tulud	902	902	
Muud saadud ettemaksed	695	695	
Kokku võlad ja ettemaksed	13 956	13 956	
	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	8 597	8 597	
Võlad töövõtjatele	4 872	4 872	9
Maksuvõlad	11 327	11 327	
Saadud ettemaksed	1 344	1 344	
Tulevaste perioodide tulud	1 344	1 344	
Kokku võlad ja ettemaksed	26 140	26 140	

Lisa 9 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Töötasude kohustis	294	0
Puhkusetasude kohustis	0	4 872
Deklareerimata maksukohustis	154	0
Võlad majanduskulude eest	276	0
Kokku võlad töövõtjatele	724	4 872

Lisa 10 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2014	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2015
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Ettevõtluse Arendamise SA (baasfinantseerimine)	112	4 393	0	-4 505	0
Ettevõtluse Arendamise SA (projektid)	-1 628	262 027	-1 102	-273 346	-14 049
Järvamaa Omavalitsuste Liit	-959	30 776	0	-30 776	-959
Järva Maavalitsus	0	1 500	0	-1 500	0
Kodanikuühiskonna Sihtkapital	-290	10 993	0	-10 973	-270
Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet	0	7 482	0	-7 482	0
Sotsiaalministeerium	0	15 447	0	-14 384	1 063
Maakondlike arenduskeskuste sihtfinantseerimine	1 500	5 500	0	-7 000	0
Kohalike omavalitsuste sihtfinantseerimine	0	10 706	0	-10 706	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-1 265	348 824	-1 102	-360 672	-14 215
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-1 265	348 824	-1 102	-360 672	-14 215
	31.12.2015	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Ettevõtluse Arendamise SA	-14 049	175 035	0	-198 296	-37 310
Järvamaa Omavalitsuste Liit	-959	39 981	0	-39 981	-959
Kodanikuühiskonna Sihtkapital	-270	28 747	0	-29 163	-686
Sotsiaalministeerium	1 063	18 633	0	-19 001	695
Järva Maavalitsus	0	1 000	0	-1 000	0
Maakondlikud arenduskeskused	0	13 000	0	-14 000	-1 000
Kohalikud omavalitsused	0	12 322	0	-12 705	-383
Eesti Mittetulundusühenduste ja sihtasutuste liit	0	2 205	0	-2 205	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-14 215	290 923		-316 351	-39 643
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-14 215	290 923		-316 351	-39 643

Laekumata sihtfinantseerimine lisas "nõuded ja ettemaksed":

- real "laekumata sihtfinantseerimine 38 955 eurot
- real "ostjate laekumata arved" 1 383 eurot

Tagastamisele kuuluv sihtfinantseerimine lisas "võlad ja ettemaksed"

- real "saadud ettemaksed" - 695 eurot

Lisa 11 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2016	2015
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	176 113	217 392
Sihtotstarbelised toetused projektidele	140 238	143 280
Kokku annetused ja toetused	316 351	360 672

Lisa 12 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2016	2015
Raamatupidamisteenus	2 834	3 248
Portaali www.jarva.ee tulud	0	73
Projektide osalustasud	12 237	5 272
Turimiinfokeskuse müügitulud	11 835	11 406
Kokku tulu ettevõtlusest	26 906	19 999

Lisa 13 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2016	2015
Toetuse vahendamine	0	-97 438
Kokku jagatud annetused ja toetused	0	-97 438

Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2016	2015
Mitmesugused bürookulud	-27 601	-10 102
Uurimis- ja arengukulud	0	-2 000
Lähetuskulud	-314	-163
Koolituskulud	-858	-1 498
Ruumide kulud	-10 269	-6 803
Infotehnoloogia kulud	-3 478	-9 702
Inventari kulud	-1 067	-4 870
Müügikulud	-4 052	-4 557
Transpordikulud	-6 325	-5 560
Ürituste ja seminaride kulud	-43 285	-8 618
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-97 249	-53 873

Lisa 15 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	-130 189	-131 934
Sotsiaalmaksud	-43 874	-44 476
Erisoodustused	0	-443
Maksud erisoodustustelt	-91	-1 689
Kokku tööjõukulud	-174 154	-178 542
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	8	8

Lisa 16 Intressitulud

(eurodes)

	2016	2015
Kokku intressitulud	3	5

Lisa 17 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016		31.12.2015	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	982	302	959	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	23	21	352	450

2016	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed	525	35
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	4 541	2 015
2015	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed	1 541	1 061
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 251	409

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2016	2015
Arvestatud tasu	26 724	27 662

Sihtasutuse juhatuse liikmele arvestati 2016. aastal tasusid kokku 26 224 eurot, millest juhatuse liikme tasu oli 12 739 eurot, lisatasu 2 895. eurot, muu töötasu 6 890 eurot ja käsunduslepingute tasu 3 700 eurot.

(2015. aastal arvestati juhatuse liikmele tasusid kokku 27 662 eurot, millest juhatuse liikme tasu oli 12 868 eurot, lisatasu 1 124 eurot, muu töötasu 5 110 eurot ja käsunduslepingute tasu 8 560 eurot.)

Nõukogu esimehele maksti ühekordset tasu 500 eurot, teistele nõukogu liikmetele tasusid ei makstud ja soodustusi ei tehtud.

Lisa 18 Sündmused pärast bilansipäeva

2017. aastal sihtfinantseeritakse keskust järgnevalt:

Järvamaa Omavalitsuste Liidu lepingud

- JAK baasfinantseerimise leping summas 12 500 eurot, kus on sätestatud üle-maakondlikud arendustegevused.
- Turismiinfokeskuse finantseerimise leping summas 10 500 eurot
- Maakondliku tööhõivekava elluviimise kaasfinantseerimiseks 13 600 eurot.
- Järvamaa haridusuuenduslike tegevuste kuludeks 2017. aastal 7 000 eurot

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) leping

- Sihtfinantseerimise leping EASiga on sõlmitud perioodiks 01.01.2017-31.12.2017 summas 56 500, millest 46 500 moodustavad personaliga seotud kulud ning 10 000 ettevõtluse suuna arendustegevuste ellu viimiseks.
- Maakondlike arenduskeskuste võrgustiku leping EASiga sõlmitakse üheks aastaks summas 58 328 eurot. Eraldatud vahendeid võib kasutada vastavalt kokku lepitud tegevuskavale tegevuste ellu viimiseks ja koordinaatori personali ning üld-ja halduskulude katmiseks.
- Sihtfinantseerimise leping EASiga turismiinfokeskuse jätkusuutliku tegevuse tagamiseks sõlmitakse 1 aastaks summas 13 000. Eraldatud vahendeid on võimalik kasutada turismiinfokeskuse personali ning üld-ja halduskulude katmiseks.

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) leping

- Sihtfinantseerimise leping KÜSKiga on sõlmitud perioodiks 01.01.2017-31.12.2017 summas 14 600 eurot, mis on mõeldud MTÜ suuna personalikulude katmiseks.